

OLIMPIADA DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ
SECȚIUNEA A. Limba și literatura română
ETAPA LOCALĂ, 16 februarie 2019
Clasa a VII-a

- **Toate subiectele sunt obligatorii.**
- **Timp de lucru: 3 ore.**
- **Total: 100 de puncte. Nu se acordă puncte din oficiu.**

Citește cu atenție următoarele texte și răspunde corect tuturor cerințelor formulate:

A. *Cărțile sunt asemenea unor fluturi. De obicei stau cu aripile lipite, așa cum se odihnesc fluturii pe câte-o frunză, când își desfășoară trompa filiformă ca să soarbă apă dintr-un bob de rouă. Când deschizi o carte, ea zboară. Și tu odată cu ea, ca și când ai călări pe gâtul cu pene fine al unui flutur uriaș. Dar cartea nu are o singură pereche de aripi, ci sute, ca un semn că ea te poate duce nu doar din floare-n floare în această lume glorioasă, ci în sute de lumi locuite. Unele dintre ele seamănă mult cu cea în care trăim, altele sunt populate de ființe care nu ni se arată decât în vise. (...)*

Filmele sunt și ele fluturi, ca și fotografiile sau jocurile pe computer, care te atrag atât de mult. Dar sunt fluturi cu o singură aripă. Mai eficiente și mai directe, dar nu atât de fabuloase. Orice copil ar prefera să zboare pe un fluture uriaș, cu aripile colorate carnavalesc, decât cu deltaplanul. Filmele au căpătat abia de curând a treia dimensiune, pe când cărțile au sute de dimensiuni, și asta de patru mii de ani încoace. Filmele nu au încă atingere, parfum, vibrație ca și atâtea alte senzații pe care nici nu le putem numi, dar care toate formează trupul viu al viețuirii noastre în lume. (Mircea Cărtărescu, A patra inimă)

B. *Cartea trebuie să devină prietena copilului de la cea mai fragedă vârstă. Ea îl ajută să parcurgă căile cunoașterii, de la concret la abstract, de la intuiție la reprezentare și fantezie. Cu ajutorul ei, copilul intră în posesia numeroaselor instrumente care îi pot satisface dorința de a descoperi realitatea înconjurătoare, ea însăși fiind o lume. Școala joacă un rol important în apropierea copilului de lumea cărții și implicit, de lectură.*

Rabelais spunea despre copil că „este un foc ce trebuie aprins și nu un vas ce trebuie umplut”. Secretul acestui foc rezidă în propria noastră capacitate de a-i prezenta cartea ca pe ceva ce trebuie cucerit, ca pe o materie vie. Plăcerea de a citi este un sentiment pe care trebuie să-l împărtășești cu ceilalți, acesta va fi decizia cheie.

Noi trebuie să avem dragoste pentru carte, pentru că ea răsplătește generos dragostea ce i-o purtăm. Ea te instruește chiar și fără să i-o ceri și poate, când nici n-o dorești.

Nu trebuie ignorate radioul, televizorul sau calculatorul, dar spre deosebire de aceste surse informaționale și de culturalizare trebuie să spunem că nimic nu poate înlocui cartea. Piesa de teatru, filmul, emisiunile radio și televizorul ne impun un ritm de urmărire, înțelegere, ne împiedică să insistăm asupra unor momente care ne-au interesat sau care ne-au plăcut mai mult. O carte te trimite și la alte cărți și ele toate formează baza trainică a culturii noastre.

(<http://ginduriliuda.blogspot.com/2014/11/importanta-lecturii-in-viata-omului.html>)

I. Lectura – 50 de puncte

a. Înțelegerea textului (12 puncte)

1. Precizează două idei comune textelor propuse. **4 puncte**
2. Prezintă, în 4-6 rânduri, semnificația secvenței: *Cărțile sunt asemenea unor fluturi. (...) Când deschizi o carte, ea zboară.* **8 puncte**

b. Scriere despre textul literar (30 de puncte)

Într-o compunere, de 150-200 de cuvinte, prezintă mesajul/semnificațiile fiecăruia dintre cele două texte. În redactarea compunerii, vei avea în vedere:

- exprimarea clară și coerentă a mesajului/semnificației fiecărui text;
- prezentarea nuanțată, clară a semnificației fiecărui fragment propus și utilizarea unor secvențe potrivite;
- originalitatea valorificării informației (prezentarea ideilor în relație cu textul; abilitatea de a formula judecăți de valoare și capacitatea de interpretare critică);
- încadrarea în numărul de cuvinte.

Redactare I.b. – 8 puncte: unitatea compoziției – 1p; registrul de comunicare, stilul și vocabularul – 2p; coerența textului - 1p; ortografie - 2p (0-1 greșeli – 2p/ 2-3 greșeli – 1p/ mai mult de 3 greșeli – 0 p); punctuația - 2p (01 greșeli – 2p / 2-3 greșeli -1p / mai mult de 3 greșeli – 0p).

II. Practica rațională și funcțională a limbii (10 puncte)

Exprimă-ți opinia, într-un text de 100-150 rânduri, despre influența pe care o are lectura asupra copiilor.

III. Elemente de construcție a comunicării (40 de puncte)

1. Indică sinonime pentru sensul din text al cuvintelor subliniate în următoarele secvențe: ca un semn că ea te poate duce nu doar din floare-n floare; Secretul acestui foc rezidă în propria noastră capacitate. **4p.**
2. Explică modul de formare a următoarelor cuvinte: (lume) glorioasă; (răsplătește) generos. **6p.**
3. Formulează enunțuri în care să folosești cuvintele subliniate textul A cu altă valoare gramaticală decât cea din text. Precizează valoarea gramaticală din enunțurile alcătuite de tine. **8p.**
4. Selectează, din fiecare text, câte trei verbe la moduri diferite, precizând modul pentru fiecare verb identificat. **6p.**
5. Precizează funcția sintactică și valoarea morfologică a cuvintelor subliniate în următoarele secvențe: Cărțile sunt asemenea unor fluturi; cărțile au sute de dimensiuni; Secretul acestui foc rezidă; să-l împărtășești cu ceilalți. **8p.**
6. Alcătuieste enunțuri în care substantivul *cartea* să fie, pe rând, complement de agent, atribut substantival genitival. **8p.**